

2020-mut Aningaasanut Inatsit

Ineriarneq, akisussaassuseqarneq ataqatigiissutsillu

18. november 2019

Vittus Qujaukitsoq

Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni suleqatigiinnermut
Naalakkersuisoq

2020-mut Aningaasanut Inatsimmut isumaqatigiissut

- 2020-mut aningaasanut inatsimmik isumaqatigiissut partiit uku akornanniu isumaqatigiissutaavoq:
  - Siumut
  - Nunatta Qitornai
  - Demokraatit
- Isumaqatigiissut akisussaassuseqarnermik tutsuiginassutsimillu toqqammaveqartoq, 2019-milu aningaasanut inatsimmik isumaqatigiissummik ingerlatseqqiffiusoq
- Isumaqatigiissut aaqqissuusseqqinnissamik aningaasaqarnermillu politikimik aalaakkaasumik piumassuseqarnermik takutitsisoq
- Isumaqatigiissut inuaqatigiinni, peqqissuunermi avatangiisinullu tunngatillugu piujuartisisumik toqqammaveqarnikkut aningaasarsiornikkullu ataatsimut angusaqarusunnermik takutitsisoq
- Isumaqatigiissut aaqqiipallakkusunneq tusarnersaakkanillu aaqqiiniarnerit pinnagit, siunissami inuaqatigiinni ikinnerit amerlanerusunik pilersuilernissaanni apeqquutit qiterisaat angullugit aaqqiissusiorfiusoq

2020-mut Aningaasanut Inatsit Pingaarnertut anguniakkat toqqammaviillu

2020-mut Aningaasanut Inatsit

Anguniakkat pingaernerit toqqammaviillu

- Pingaarnertut anguniakkat
  - Aningaasanut inatsit ukiut missingersuusiorfiit ilanngullugit sinneqartoorfiusoq
  - Aningaasatigut imminut napatinissaq
  - Aningaasarsiornikkut siuariartornerup attanneqarnera
  - Suliffeqartut amerliartortuarnerisa *attanneqarnerat*
  - Amerlanerit inuussutissarsiornermik piginnaanngorsarfiusumik ilinniagaqarnissaannut toqqammavissiineq
  - Inuaqatigiinnik peqqinnerulersitsineq
- Toqqammaviiit
  - Akimuisumik pingaarnersiuineq
  - Pinaveersaartitsinermik aallussineq
  - Naammassisaqarsinnaassutsimik annertusaaneq

2020-mut Aningaasanut Inatsit Oqimaaqatigiissumik ineriarneq

2020-mut Aningaasanut Inatsit

Kisitsisit pingaernerit

Oqimaaqatigiittumik inerriartorneq 2020-mi kiisalu ukiuni sisamani sinneqartoorfiusoq

mio. kr.	2020	2021	2022	2023	Katillugit
AI2020-mi IST-p inernera	-16,1	-2,2	-19,6	-3,6	-41,4
AI2020-mi IS-ip inernera	-6,6	8	-9,6	6,4	-1,7
Aappassaaneerinninnissamut IST-p inernera	3,6	14,1	-1,4	14,6	30,9
Aappassaaneerinninnissamut IS-ip inernera	13,1	24,3	8,6	24,6	70,6
Pingajussaaneerinninnissamut allangguutissatut siunnersuutip IST-mut sunniutaa	-62,7	-1,4	1,8	-8,6	-70,9
Pingajussaaneerinninnissamut IST-p inernera	-59,1	12,7	0,4	6	-40
Pingajussaaneerinninnissamut IS-ip inernera	-49,6	22,9	10,4	16	-0,3

2020-mut Aningaasanut Inatsit

2020-mut aningaasanut inatsimmi anguniakkat pingaarnersiuinerillu

2020-mut Aningaasanut Inatsit

Anguniakkat pingaarnersiuinerillu

- Amerlanerit meeqqat atuarfianni naamassiner mik kingorna piaartumik inuusuttunut ilinniarfinni ingerlaqqissapput
  - Atualerneq sioqqullugu sullissivinni perorsaasutut ilinniarsimasut amerlinissaannut suliniutinik nangitsineq
  - Ilinniartitaanerit pilerinarnerulersinnerat – meeqqat atuarfiata immikkut aallutarineqarnera
  - Ilinniarfinni ilitsersuilluarneruneq – ornigulluni suliaqarnerit
  - Pisariaqartitat aallaavigalugit ilinniartitaanikkut suliniutit
- Kultureqarnermi suliniutit
  - Atuakkanut tapiissutit annertunerulersinnerat
  - Nunatsinni filmiliorsinnaaneq pilerinarnerulersinniarlugu filmiliortartunut nunani allaneersunut akileraartarnermi malittarisassat nutaat

2020-mut Aningaasanut Inatsit

Anguniakkat pingaarnersiuinerillu

- Piujuartitsisumik toqqammaveqartumik inuussutissarsiutinik siuarsaaneq
  - Ineriartornissamut sinaakkutit pitsaanerit - suliffeqarfijit akileraarutaat unammillersinnaasoq (162 mio. kr.)
  - Avannaani Tunumilu misileraalluni aalisarneq (2 mio. kr.)
- Attaveqaatit ataqatigiissuut pisariitsullu kiisalu nukissiornermik avatangiisinillu aallussineq
  - Nukissiuutinut ataavartunut atuinermut ikaarsaerneq
  - Attaveqaatinik suliniutit avataanit aningaasalersortinnissaannut periarfissanik misissuineq, tassani Sisimiut Kangerlussuullu akornanni aqquserniornissap pilersaarusiornera ilanngullugu (5 mio. kr.)
  - Sanaartugassanik suliniutit kiisalu illoqarfinni minnerni erngertumik iluarsartuussassat (15 mio. kr.)

2020-mut Aningaasanut Inatsit

Anguniakkat pingaarnersiuinerillu

- Innuttaasut aallaavigalugit peqqinnissaqarfimmik isumaginninnermillu immikkoortunik ineriertortitsineq
  - Peqqinnissaqarfik pillugu Ataatsimiitaliarsuarmik pilersitsineq
  - Ataqatigiissaakkamik pilersaarusiorneq – peqqinnissaqarfimmut aningaasaliissutunik atorluaaneruneq
  - Peqqinnartumik inooriaaseqarnerup pinaveersaartitsinerullu siuarsarneqarnissaat
  - Ilaqutariinnermut politikki nutaaq inuiaqatigiinnilu atugarliortunut sammititanik immikkut suliniuteqarneq
    - Isu maginninnermi suligasuartartut
    - Tusaanngap ammasarfiata sivitsorneqarnera, Tunumilu Tusaanngamik pilersitsineq
    - Meeqqanik inuusuttuaqqanillu ulorianartorsiortunik sullissineq patajaallisarniarlugu kalaallit qallunaallu akimuismik suliniarnerat

2020-mut Aningaasanut Inatsit

Anguniakkat pingaarnersiuinerillu

- Pisortat ingerlatsiviini akimuisumik pilersaarusrusiorneq ataqatigiissaarinerlu
  - Pisortat ataatsimoortumik aaqqiissutaat sanaartornermilu pilersaarusrusiorluarneruneq
  - Kommuninik missingersuusiornermi suleqateqarluarneruneq
  - Imminut pilersornerup annertusarneranik nunallu immikkoortuini tamani ineriartornissamik siunnerfeqartunik aningaasaliinerit
  - Isumalluutinik atugassaqalernissaq nunallu ataqatigiinnerulernissaa siunertaralugu digitalinngorsaaneq
  - Akiitsuninnaveersaartitsineq - llanngaassivik

2020-mut Aningaasanut Inatsit

Anguniakkat pingaarnersiuinerillu

- *Sulisinnaasut amerlanerulersinneratigut imminent pilersornermik annertusaaneq kiisalu oiujuartitsisumik toqqammaveqartumik ineqarnermi politikki*
  - Suliffeqanngikkallarnerup nalaani ikorsiissutinik kiisalu pisortat ikorsiissutaannik
  - Utoqqaat sivisunerusumik suliinnarsinnaanerannut kissaatip piviusunngortinera
  - Sulinermut ilanngaat
  - Ineqarnermut tunngasuni aaqqissuusseqqinnerit – allaffisorneq naapertuunnerusoq
- Naalagaaffimmit ataatsimoortumik tapiissutinik pinngitsuuvisinnaanerup annertusarnissaa qulakkeerniarlugu aningaasanut inatsisini sinneqartoortarnermik isumannaarinninneq
  - Akisussaassuseqartumik aningaasartuutinik aqtsineq kiisalu akimuisunik pingaarnersiuinermik isumannaarinninneq
  - Naalagaaffimmit akisussaaffinnik pingaarnersiuukkanik tigusinissamut aningaasatiqut atugassaqarnissamik isumannaarinninneq

2020-mut Aningaasanut Inatsit Eqikkaaneq

2020-mut Aningaasanut Inatsit

Eqikkaaneq: suliniutit malunnaatillit tallimat

- Aningaasaqarnikkut siuariartorneq suliffissaqartitsinerlu
  - Suliffeqarfiit akilerutaannik 5 %-mik appaaneq (162 mio. kr.)
  - 2020-mit sulinermut ilanngaateqalernera (ingerlaavartumik tunniussisarneq kingusinnerusukkut eqqunneqassaaq)
  - Suliffeqaannarnermik pilerinarnerulersitsisumik utoqqalinermi pensionisianik nalimmassaaneq
- Ilinniartitaanermi aporfiaaneq, tassani ilinniartut pillugit inatsisip akuersissutiginera ilinniarfinnillu amerlanernik pilersitsinerit ilanggullugit
  - Maskinmesterinngorniarnermik ilinniartitaaneq nutaaq
  - NI-mi bachelorinngorniarnerit nutaat (26,2 mio. kr.)
  - Peqqinnissaqarfimmi ikiorttitut atuaqatigiit nutaat allat (7,14 mio. kr.)
  - Erhvervsøkonomimik ilinniarnermi atuaqatigiit nutaat allat (10,4 mio. kr.)

2020-mut Aningaasanut Inatsit

Eqikkaaneq: suliniutit malunnaatillit tallimat

- Kommunini tamani ineriartorneq
  - Avataaniit aningaasaliisitsinermut periafissanik misissuineq kiisalu Sisimiut Kangerlussuullu akornanni aqqusinniornissap pilersaarusiornissaanut tapiissutit (5 mio. kr.)
  - Sanaartornermut sillimmatit kiisalu illoqarfinni minnerni nunaqarfinnilu ertngertumik iluarsartuussassat (15 mio. kr.)
- Innuttaasut peqqissusiannik siuarsaaneq
  - Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuarmik pilersitsineq (6 mio. kr.)
  - Akitsuutit peqqinnerulersitsisut
- Akissussaassuseqarneq pisariillisaanerlu
  - Ilanngaassivik
  - Digitalinngorsaaneq kiisalu pisortat ingerlatsivii akimorlugit ataatsimut aaqqiinerit

2020-mut Aningaasanut Inatsit

2021-mut aningaasanut inatsisiliornissap tungaanut suliat
ingerlaqqinnerat

- Mittarfiliortiternerit immikkoortuisa aappaata piareersarnera
- Inuusuttunut ilinniagaqarnatillu sulinngitsunut sammititanik immikkut suliniuteqartumik suliffeqarneq pillugu periusissiaq
- Atuisut amerlanernik qinigassaqartinnissaat avatangiisillu minguinnerulernissaat siunertaralugu nioqqtissat puui pillugit nalunaarummik nutarterineq
- UKA2020-p tungaanut nuna tamakkerlugu eqqakkanik passussinermik nukissiuuteqarnermillu pilersuinermik ineriartortitsineq
- Pisariillisaaneq ataatsimoortumillu aaqqiinerit

2020-mut Aningaasanut Inatsit

Qujanaq...

Apeqquissaqarpisi...?